

45
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Class III, 85/1370*

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

197 Ιανουαρίου / 6 Μαρτίου 1970

Εὐς Ἀφίκεται

Εἰς ἑκταγώνου τοῦ Στ' 40 129/13-1-3

Σχολή Αρχιτεκτονικής

[illegible]

ὁ π/κγ τοῦ ἔκθετος

Admiral

Summary: "Ev (2)"

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤ. ΚΑΤΕΙΛΑΕ
ΔΙΔΑΚΤΕΛΟΣ

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; *ἀσχολοῦνται μ. τὴν γεωργίαν, ἐκείνη δὲ μ. τὴν κτηνοτροφίαν. οὐκ ἀπὸ τὴν γεωργίαν.*
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; *οὐκ.*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους, ὥς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Εἰργάζοντο καὶ ἔτι μὲν καὶ μετ' ἐλευθέρων ἐπὶ οἰκιστὰς καὶ ἐργαζομένους ἀνδρῶν 400-500 ἄνδ.*

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ;...

- ἡ ἐκδοχή τοις κατὰ τὸν νόμον ὁμοιωμένη.*

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα); *εἰς χρήμα...*

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος; . . . . .

- [illegible]

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;.....

- Expenses on the trip to the ... ..

- 6) α) Οι νέοι και ^{αί} νέαι του τόπου που ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἐργασίας ;... Δ/Χ / .....

- β) Ἐπ' ἡγαῖναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; .....

Μετέβαινα Ξαρχικόν. ε. σιδηροσφύγην, τρυφίν. και ηφαιματιστήν
 ε. 2^η πύξιν του Τυρβίνου υπέρ του χυρίου.

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος ; . . .

Α. Γιαννάκης, Γραφέας, μέ. Εργαστηρίου, Γνωστική, Νέο Σχολείο
και μέ. Ν.Σ.Τ.

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας ; . *φ. κρη. σ. 1. 244. πρὸς α. μ. 1896. ἐξέτ. το. τε. η. 1936.*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; .....

.....1908-1909

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, διφτερο κλπ.).
Εις ποία κτήματα χρησιμοποιείται (ή χρησιμοποιείται) κάθε τύπος ;
Ποίος κατεσκεύαζε τὸ άροτρον τούτο ή από πού γίνεται ή προμή-
θεια αυτού ;

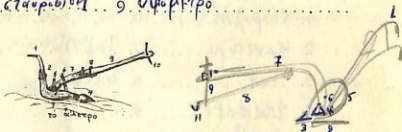
Κατ' αρχήν εκπαιδεύονται οι τιμωρόι των αλ' εφε-
 ζων. οι δεικνόντες πλεονεξία εις εναντιον των άλλων

Παραθέσσετε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. $\kappa\epsilon\rho\alpha\acute{\iota}\nu\epsilon\iota$ . . . . . 4. $\beta\lambda\omicron\sigma\eta$ . . . . . 7. $\epsilon\tau\eta\rho\acute{\iota}$ . . . . . 10. $\chi\alpha\acute{\iota}\nu\epsilon\iota$ . . . . .

2. 27.11.64 5. 01.11.65 8. 13.11.65 11. 11.11.65

3. $\sqrt{x}$ ..... 6. $\sqrt{4x^2 + 9}$ ..... 9. $\sqrt{16x^2 + 9}$ .....

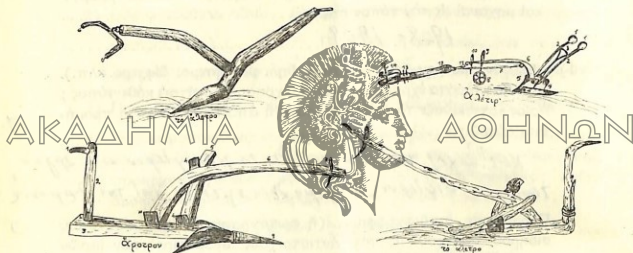
2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) ... 1917-18

3) Μηχανή θερισμού ..... 1911 .....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1911.....
 5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ .....1911.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
 ..Τὸ ξύλινον ἄροτρον γὰρ κατασκευάζον ἐξ ὧν ἡ δὲ ἰσχύς
 ὑπόκειται ξύλινον ρομφαίων.....
 .....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χεῖρ καὶ β. 6. .... 11. ....
 2. καὶ π. 7. ἰσχύς 12. ....
 3. ... 11. .... 8. γ. 13. ....
 4. ἑλ. 9. ἑλ. 14. ....
 5. ἑλ. 10. .... 15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ανωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

...Τὸ ὕνι ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τοῦτο...
χαρακτηριστικῶς...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... Τριγωνικὴν με-

σομένην (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

...Ἡ σπάθη ἦτο μετρίως καμπυλωμένη ἐκ τοῦ ξύλου...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πρίονι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου ἐχρησιμοποιεῖτο
τὰ παραρτηρῶντα...

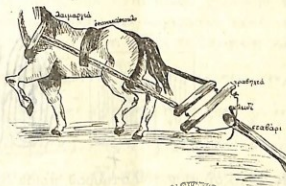

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

Τὸ ἄροτρον εἰς τὴν ἀρχαίαν ἡμετέραν γεωργίαν. Κεφάλαιον, ἀντικείμενον,
δεξιότροπον, εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

Τὸ ὄργωμα εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν. Κεφάλαιον, ἀντικείμενον, δεξιότροπον, εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

Εἰς τὰ βόδια τοιοῦτον καὶ τὸν τρόπον εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον, δεξιότροπον, εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον, δεξιότροπον, εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ τοῦ ἀλόγου, τοῦ ἀλόγου καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον, δεξιότροπον, εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον.

Ἡ κατεύθυνσις τοῦ ζεύξιμου εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον, δεξιότροπον, εἰς τὴν ἀρχαίαν γεωργίαν καὶ ἀντικείμενον, ἀντικείμενον.

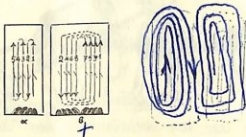
- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....

.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές, ἢ σποριές, ντάμες, στασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.) ; ἢ σπορὰ τοῦ ἀγροῦ γίνεται ἀπὸ ἀπὸ εἰς εἰς.....

.....

.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; .....

.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον ; .....

.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ....

.....

.....

Εἰς ποῖα ὀργῶματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. *β. Σπαραγγ. καὶ ἄλλ. π.σ. ἄρ. καὶ ἄλλ.*.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ἐρ. τῆς κρητικῆς τῆς χρονικῆς ἐξέλιξης*

4. ταξίχιστον εργάμεται, τί πρώτον ἐγένετο τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ
2 πατέρα θεῖον, τὸν αὐγμένον, τί δεύτερον ἐγένετο τὸν θεῖον αἰθέρα καὶ
3 ἐκείνου διδάσκει, τί τρίτον ἐγένετο τὸν θεῖον καὶ ἐκείνου. Τρίτον
καὶ ἡ τέταρτον εἰς ἐξουσίαν καὶ ἀποδοῖν τέταρτον αἰῶνος.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

ἡμεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ λαϊκοὶ πάντες

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπασυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτᾶρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Eni' 64. 44 uai n. g. 44 uai. Eni' 64 uai.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν, κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Πρίνθεν 4-5... ἐμφαν. μέγ. χρόν. 120-240 μέτρ. καὶ ἐπὶ τῇ δὲ.*

- 5) Ποία εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

[illegible]

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουσία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

Ἡ ἀποκολλητικὴ τῶν ῥιζῶν καὶ ἡ κοπή τῶν χόρτων ἐν τῷ ἀκρῷ
ἐκτελεσθ. διὰ τῆς βουκέντρ. φέρονται ἐν τῷ ἐν. ζυγῷ. ἡ χειρὶς
εἰσέρχεται εἰς τὸν ἥ. ὡς ἐν.....

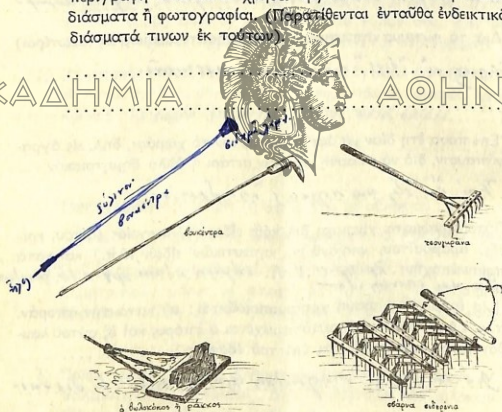
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

Ἡ ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ γίνεται διὰ τῆς βουκέντρ. ἢ διὰ τῆς
εἰσόδου.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

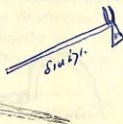
ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Τὸ ἀντίφωρο τοῦ ἀνὰ καὶ ἔχει χίται μὲ τσίπα καὶ διαβή

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Τὸ ν. τμήμα τοῦ ζ. καὶ τμήμα τοῦ β. τοῦ οἱ ἡγεμονί

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Αἱ καλλιέργειαι τοῦ σ. καὶ τμήμα τοῦ β. τοῦ οἱ ἡγεμονί

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Διὰ τρώφας τοῦ σ. καὶ τμήμα τοῦ β. τοῦ οἱ ἡγεμονί

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

.... ἐργασία τοῦ σ. καὶ τμήμα τοῦ β. τοῦ οἱ ἡγεμονί

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

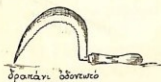
α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

α. περιγράφ. ἐκ. κ. ε. μ. δρεπάνι με κόψη .....

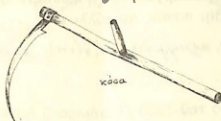
Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

β. περιγράφ. ἐκ. κ. ε. μ. δρεπάνι με κόψη .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοι) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Μ.ε. κασιγ. ....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

γ. περιγράφ. ἐκ. κ. ε. μ. δρεπάνι με κόψη .....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

δ. περιγράφ. ἐκ. κ. ε. μ. δρεπάνι με κόψη .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

Καρύνη. καὶ τὸ ἀντιμέτωπον. καὶ τὸ δριμύτιον. ἀγκυλὴ.
3 δριμύτιον. —

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ; .....

Γενικὴν δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον.
ἤρχοντο. καὶ τὸ ἀντιμέτωπον. —

- 2) Πῶς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεῖσθε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

Οἱ δριμύτιον. ἡμερομίσθιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον.
εἰς χρῆμα. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πρὸν ἢ ἡ μέση των) ; .....

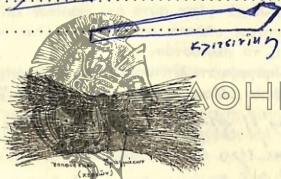
Ἀνακτὴς. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον.
οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον.
οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον. οἱ δριμύτιον.

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

δι' ἡμετέρας... ἀποκαταστήσει... ἐν τῇ βασιλείᾳ... ἀποκαταστήσει...
 ἐν τῇ βασιλείᾳ... ἀποκαταστήσει... ἐν τῇ βασιλείᾳ... ἀποκαταστήσει...
 ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει...
 ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει...
 ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει...
 ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει...
 ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει... ἀποκαταστήσει...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποιητοῦντο ; .....

Τὴ δὲ φωνὴν τὴν ἀκριβοῦς στίχον ἔργηται καὶ ἐξ αὐτοῦ
 ὁρμητικ. καὶ ἀποδοτικ. τὸ 7^{ον}, ὥστε καὶ ὁρμητικῶς ἐκ
 ἐκείνου ἡρμητικῶς αὐτὸ 12^{ον} μὲν φέρεται. 3^{ον} τὸ φέρεται

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

...*ὅταν κεραιώγηται ἡ δὴ... τὸ φύτεμα τοῦτο ἐν...
μ. 4. 5. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

ὅταν

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλὶ, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

*Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐξέλιξης... ἐξέλιξε... καὶ ἐν...
ἐξέλιξε... ἐξέλιξε... καὶ ἐν... ἐξέλιξε... ἐξέλιξε...
ἐξέλιξε... ἐξέλιξε... καὶ ἐν... ἐξέλιξε... ἐξέλιξε...
ἐξέλιξε... ἐξέλιξε... καὶ ἐν... ἐξέλιξε... ἐξέλιξε...
ἐξέλιξε... ἐξέλιξε... καὶ ἐν... ἐξέλιξε... ἐξέλιξε...*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ἐθερίζετο κατὰ τὴν ἡμέραν... καὶ μὲ τὴν ἐξέλιξιν*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . Τά . λημεθίαια . πόρτα . αφερμένων . . .
 β . τὰν ἑλίων . δι' . ἡνὸς ἤρυσαν . κείνιν . διμεταποιήσαντες
 καὶ δέξαντες . δι' . ἑνὸς ἡ . ἑξήσαν . . . . .

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. . . . . γ.

Η . μεταφέραι . τὰς . δημητριάδας . δι' . ἡνὸς ἤρυσαν καὶ μεταφέραι
 γίνεται β . τὰν ἑλίων . . . . .

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ; . . . . .

Ο . χωρὶς . πᾶν . συνηθισμένον . τὸ . θέρεος . μηχανὴν . δεματίων
 καὶ κοιλιάσαντα . ἐν . εἴδει . περὶ . τῆς . . . . .

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι ; . . . . .

Ε . Ὑπῆρχεν . ἐκείθεν . ἡν . κ. . β . ἴδεν . ἐπεδείκνυν . . . . .

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; . . . . .

Τ . ἐν . ἑλίων . κατεσκευάζετο . β . τὸν . ἔξω . τοῦ . χωρίου .
 καὶ β . δέον . ἀναμετρεῖν . δι' . ἧς . μὲν . ἡ . μετρίαν . εἰς . τὴν .

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ο. Χάρη τῶν ἀγαθῶν. δίδει. αὐτῷ. ἐν τῇ. ἐκ. μετῴ. γὰρ. ἔχει. ἐκ. ἀριστῶν. ἀγαθῶν. ἀλλὰ.

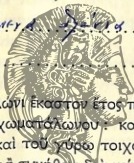
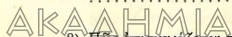
- 6) 'Από πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Am 24. d. Monats voriges Jahr. Entgeffen.

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των). π.χ. χλωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χρώματος), πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

...Τὰ χρησιμὰ ἄλλα... ἔτι... χαλεπὰ...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνα ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων).....

..Τὰ χερσὶν αὐτῆς. ἐκτεταγμέναι. πρὸ τοῦ. ἰσχυρισμοῦ
δι' ἡμᾶς τοῦ. ἰσχυρισμοῦ. καὶ. ἐκτεταγμέναι. τὰ πόδια
ἐκ. πρὸς τὰ. ἑσπέρια. δι' ἡμᾶς τοῦ. ἰσχυρισμοῦ. καὶ. ἰσχυρισμοῦ

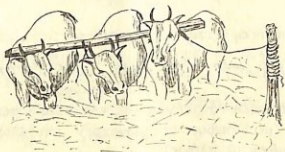
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

[illegible]

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἁλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Τὰ δέματα ἐκπεριζήσαντι κινηρῶν. ἔ. γ. δὲ δύνει... ἄφασ...
 ἄφασ... ἔ. γ. δὲ δύνει... ἄφασ...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινος στῆλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ αὐωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα....

Μετὰ τὴν ἐργασίαν τῶν δυνάμεων ἐκτελεσθέντων ἐκκαθαίρουσιν

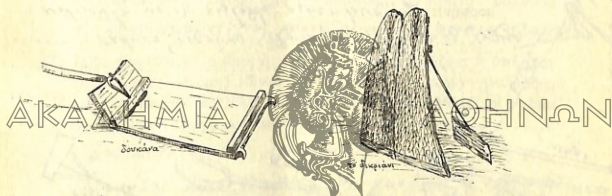
καὶ τὰ δέματα καὶ τὰς ζῶας ἐκκαθαίρουσιν καὶ τὰς ζῶας ἐκκαθαίρουσιν

καὶ τὰ δέματα καὶ τὰς ζῶας ἐκκαθαίρουσιν καὶ τὰς ζῶας ἐκκαθαίρουσιν
 καὶ τὰ δέματα καὶ τὰς ζῶας ἐκκαθαίρουσιν καὶ τὰς ζῶας ἐκκαθαίρουσιν

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῆλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Ταῦτα δὲ οἱ δοκοὶ
 ὑφίσταντο. ἐν. ἀμρ. θ. (3.4) μεταστάν. καὶ καὶ μεταστρίαν. ἢ καὶ καὶ
 ριπὴ καὶ ἐν ἀμρ. θ. 13 τοῦ ἡρώδου ἡ δὲ ἐκείνη
 ἀφαινοῖεν διὰ τὸ ἐκείνην ὁ δὲ ἀμρ. θ. 13 ἀφαινοῖεν τὰς
 πρὸς τὴν ἀμρ. θ. 13 -

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

Ἡ δὲ ἀμρ. θ. 13 χρησιμοποιεῖτο μετὰ τὴν ἐκείνην τὴν ἀμρ. θ. 13
 ἐπὶ τοῦ ἡρώδου ἡ δὲ ἐκείνη ἀφαινοῖεν διὰ τὸ ἐκείνην ὁ δὲ ἀμρ. θ. 13
 ἀφαινοῖεν τὰς πρὸς τὴν ἀμρ. θ. 13 -

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει ἀπὸ τῆς πρωΐας καὶ ἐπὶ τὴν μεσημέριαν καὶ ἀπὸ τῆς μεσημέριαν καὶ ἐπὶ τὴν ἑσπέραν καὶ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας καὶ ἐπὶ τὴν ἑσπέραν.....

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Ταῦτα εἶναι τὰ ἀλωναῖα, τὰ ἀλωναῖα, τὰ ἀλωναῖα.....

ἔχοντες τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν.....

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουστας.....

ἔχοντες τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν καὶ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν.....

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ναὶ εἶναι τὸ ἀλωναῖον καὶ τὸ ἀλωναῖον καὶ τὸ ἀλωναῖον.....

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

τὸ κοπάνισμα εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν
πραγμῶν διὰ τῆς κείνης διὰ τοῦ κοπάνου
εἶδος —

κόπανος στρωγυλός

ξύλο κομμιγμένο διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; .....

Ἡ ἐργασία αὐτή ἐγένετο διὰ τὸν κοπάνον ἐξ οὗ
γενετῆς —

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

[illegible]

.....

.....

- Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

.....

- Акт № 1911. was the first of the series.

β'. Λίχνισμα

- Οι δυνάμεις εἶναι ἐν γένει ἁπλῆς καὶ ἀνεκμετρίτου.
μετρίτου τῆς ἀπορίας. ἔστι ἐκείνη ἀπορία καὶ διὰ τῆς παραδοξίας
ποῦ καθιερῶνται καὶ φτύνονται καὶ διανοεῖται...

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκορπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο. ἀρχ. ἔλασσετο ἀρχ. ἔχεν. ἐχάρη. ἐπὶ μνησ. αἰ. ἔ.
 τ' ἔμπεδον. ἀρχ. ἀρχ. ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον.
 ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον.
 ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον. ἀρχ. ἔμπεδον.

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Τα. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα.
 ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα.
 ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνέμιζει)· ἀνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ὁ ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα.
 ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα.

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τα. χαλδραί. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα. ἀρχ. ἀνέμισμα.

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

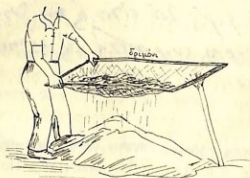
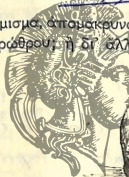
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

δ. ἀποχωρισμὸς τοῦ καρποῦ ἐκ τῶν κατὰ τὴν (κοντὺλ' ἀχύων)
 γίγνεται κατὰ τὸν ἀνεμισμόν. μὲ φουκίον (καλὸν) καὶ ἄλλο τῶν
 μὲ δριμόνι καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς τοῖς .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου: ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν* π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δριμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν : Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνῃσις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

[illegible]

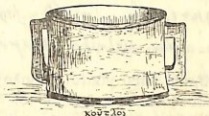
8) Ἄλλ' ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

...ηρὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς αὐτῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ ὁδηγῶν
τῶν πνευματικῶν αὐτῶν ἐν ἡμῶν καὶ ἀχρῶν.
καὶ χριστῶν...

γ'.1.) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνει π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνει; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ὁφθαλμοὶ, ὀρχή, τριπόδι, ἡλ. ἡ. δειμάρι... τινεὶ ἀπὸ τοῦ πηλίου...
ὁ δειμάριος... ἀπὸ τοῦ δειμάριος... ἀπὸ τοῦ δειμάριος... ἀπὸ τοῦ δειμάριος...
ἀπὸ τοῦ δειμάριος... ἀπὸ τοῦ δειμάριος... ἀπὸ τοῦ δειμάριος... ἀπὸ τοῦ δειμάριος...
ἀπὸ τοῦ δειμάριος... ἀπὸ τοῦ δειμάριος... ἀπὸ τοῦ δειμάριος... ἀπὸ τοῦ δειμάριος...

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιατικό,
- β) τὸ ἀγροφυλακιτικό,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) .....

...Τὸ πηλίο, τὸ δειμάρι, τὸ τριπόδι, τὸ ὀρχή...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) .....

...ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν τῷ ἀγρῷ, ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν τῷ ἀγρῷ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, το όποιον αναρτάται εις το είκονοστάσιον ή ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

Директоръ Императорскаго университета и министръ
на просвѣщеніи. С. П. Б.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

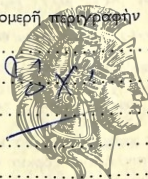
ΟΧ'

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

ΟΧ'

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Αἰτηρ-φ. ρίκε τοῦ λαχρ. β. ὅπου ἀνηρ. ὅπου
 141 τοῦ α. ὅπου ἀνηρ. ὅπου ἀνηρ. ὅπου
 ὅπου ἀνηρ. ὅπου ἀνηρ. 21 ὅπου 1894. ἀνηρ. ὅπου
 ὅπου ἀνηρ. ὅπου ἀνηρ. ὅπου

28-2-1970

ὁ ὅπου ἀνηρ.

ὁ ὅπου ἀνηρ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΔΗΜ. ΚΑΤΣΙΚΑΣ
 -32-
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

5α ὅπου ἀνηρ. ὅπου ἀνηρ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ